

Knežji kamen po Haid-
derjevih besedah nikdar ni
bil nacionalni ali naciona-
listični simbol, temveč naj
bi vseskozi predstavljal
enotnost dežele Koronke z
mejo na Karavankah in
Krnskih Alpah na jugu.
Znotraj te dežele pa so po
njegovih besedah sobivali
ljudje z različnim jezikom
in kulturo.

TOŽBA ZOPER CUKJATIJA

Poslanski skupini SD (tako se sedaj imenuje Komunistična partija) in LDS sta uresničili napovedi in se odločili za vložitev tožbe zoper predsednika državnega zbora na upravno in vrhovno sodišče zaradi onemogočanja ustanovitve preiskovalne komisije na zahtevo 31 opozicijskih poslank in poslancev s prvopodpisanim Milanom

Cviklom (LDS) v zvezi s preiskovanjem okolčin prodaje deležev paradržavnih skladov v Mercatorju. Predsednik DZ France Cukjati je vedno prepričan, da je bilo njegovo ravnanje pravilno, zato razsodbo tudi z veseljem pričakuje.

Cukjati jo očitajo, da je preprečil državnemu zboru na zahtevo poslanecv teh dveh strank uvesti parlamentarno preiskavo, kar bi državni zbor moral storiti na podlagi ustave. S tem, ko njihova zahteva ni bila uvrščena na dnevni red novembrskega zasedanja DZ, je po mnenju SD in LDS predsednik parlamenta kršil ustavno

pravico njihovih poslancev.

V teh dveh opozicijskih strankah se sklicujejo na 93. člen ustave, ki govori, da mora državni zbor odrediti preiskavo o zadevah javnega pomena na zahtevo tretjine (30) poslancev.

V SD in LDS so namreč prepričani, da niti v ustavi niti v zakonu o parlamentarni preiskavi možnost ustanovitve dveh "konkurenčnih" preiskovalnih komisij, ki se po vsebini delno prekrivata, ni urejena oz. izključena, zato je popolnoma jasno, da je državni zbor dolžan spoštovati 93. člen ustave in v njem zagotovljeno ustavno pravico 30 ali več poslancev.

Tako menijo, da niti državni zbor in še manj njegov predsednik nimata pooblastil onemogočiti hkratno delo dveh preiskovalnih komisij. V opoziciji so namreč prepričani, da je po vsebini in času obravnave njihov predmet preiskave v celoti ali vsaj bistveno različen od preiskave, kot so jo zahtevali poslanci vladajoče koalicije.

V opoziciji priznavajo, da gre za precedenčni primer, zato so tožbo vložili na dve sodišči - upravno in vrhovno. Pričakujejo, da bo sodišče ugotovilo nezakonitost ravnanja predsednika DZ in da bo na podlagi odločitve sodišča dolžan uvrstiti opozicijsko zahtevo na sejo državnega zbora.

Predsednik Cukjati je znova pojasnil, da ene zadeve ne moreta obravnavati dve komisiji. Pri njegovi odločitvi naj bi tako šlo za tehtanje dveh pravic: pravice 30 poslancev, da preiskuje dejanja, in pravico posameznikov, ki naj bi jih komisija preiskovala. Ti morajo biti namreč zaslišani v skladu z ustavo, ki prepoveduje dvakratno sojenje, obsodbo ali zaslišanje za isto stvar. Pri tehtanju obeh pravic se je odločil, da zavrže pravico državljanov, saj so človekove pravice osnova, ki jo morajo vsi spoštovati, je svojo odločitev argumentiral Cukjati.

Ruska kapelica pod Vrničem

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS) je končal obnovo spominske kapelice ruskim vojnim ujetnikom pod Vrničem. Obnovitvena dela so se pričela avgusta letos. To pa je šele prva faza celotne ureditve območja, ki naj bi prihodnje leto, ob 90-letnici zgraditve kapelice, postal pravi spominski park na umrle pri gradnji ceste čez prelaz, je ob odprtju kapelice pojasnil član društva Slovenija - Rusija Igor Furlan.

Obnova Ruske kapelice, ki je potekala po projektu družbe Gea Consult, je ministrstvo za kulturo in Rusko federacijo stala 25 milijonov tolarjev. Pri tem je bila podpora Rusije po besedah Furlana predvsem v njeni dobri volji pri ureditvi, finančno pa je prispevala okrog petine potrebnih sredstev.

Menjali so streho, pri čemer so se držali načela, da so avtentične zdrave dele ohranili, gnile dele pa nadomestili z novimi, ki so po materialu in izgledu ustrezali prvotnim, tako da je kapelica ohranila svojo obliko.

Tako obnovljena kapelica naj bi sedaj brez obnavljanja zdržala nadaljnjih 50 do 60 let. Vendar pa bo ob tem potrebno urediti gozd v njeni okolici in ga primerno razredčiti, kar so storili tudi ob gradnji kapelice, a se je do danes gozd že dodobra zarasel. Tako bodo kapelico karseda dobro zaščitili pred vlago, ki je poleg snega eden glavnih razlogov za njeno propadanje.

Prihodnje leto bodo uredili tudi preostalo okolico kapelice. Največ pozornosti bodo namenili terasam, na katerih so nekdanje stale lesene barake in vojne bolnišnice. Z avtentičnimi materiali bodo nakazali barake, kakršne so bile v času vojne, za to pa bodo potrebovali še približno osem milijonov tolarjev.

Tako urejena kapelica in njena okolica se bosta spremenili v spominski park, ki ohranja spomin na tiste, ki so pri gradnji ceste čez Vrnič v času prve svetovne vojne izgubili življenje bodisi zaradi mraza ali pa nesreče. Po nekaterih ocenah naj bi pri tem delu umrlo kar med 7000 in 10.000 ruskih vojni ujetnikov. Od tega v plazu marca 1916 le okrog 300, katerim v spomin je bila kapelica prvotno tudi posvečena.

Spominsko slovesnost ob Ruski kapelici, ki se je vsako leto konec julija udeležili tudi delegacija iz Rusije, na državni ravni pripravljajo od leta 1992. Prihodnje leto pa bo ob 90-letnici postavitve kapelice ter ob uradnem odprtju po koncu obnove in ureditve okolice dogodek še posebej slovesen.

Med prvo svetovno vojno, v letih 1914-1918, je bila Kranjska Gora pomembno križišče vojaških prehodov. Zaradi italijanske vojne napovedi Avstriji maja 1915 je bila povezava s fronto ob Soči strateškega pomena za gradnjo ceste do Kranjske Gore prek gorskega prelaza Mojstrovka (Vrnič) vse do Trente. Za gradnjo in čiščenje ceste je avstrijsko vojaško poveljstvo v letih 1915 in 1916 izkoristilo več kot 10.000 ruskih vojni ujetnikov.

Obeležja za prikrita grobišča

Poslanka LDS Majda Širca je na ministra za delo, družino in socialne zadeve Janeza Drobniča naslovila pisno poslansko vprašanje, v katerem ga sprašuje o usodi izbranega enotnega spominskega obeležja za prikrita grobišča po Sloveniji. Poslanka LDS želi izvedeti, ali bodo razvednotili odločitev prejšnje komisije, ki je za obeležje izbrala bronasti zvon avtorja Mihe Klinarja.

Širčeva želi izvedeti tudi, ali se ne bodo ozirali na 200 milijonov tolarjev sredstev, namenjenih za postavitev vseh obeležij, in ali bodo sprejeli nove rešitve za njihovo obliko-

vanje. Načrtovanje novih obeležij pomeni tudi nove stroške, tako za pridobitev idejnega osnutka kot za izdelavo, opozarja opozicijska poslanka.

Sklep o imenovanju nove komisije vlade za reševanje vprašanj prikritih grobišč je vlada sprejela na seji 10. novembra. Nova komisija naj bi glede na izjave predsednika komisije Jožeta Dežmana preučila tudi sporne izbrane simbolne gonge, je zapisala poslanka LDS. Iz tega sklepa, da bo komisija predlagala oblikovanje novih obeležij in s tem „preklicala“ odločitev nekdanje komisije.

O uspehih predsedovanja OVSE

Slovenija je bila kot predsedujoča OVSE (Organizacija za varnost in sodelovanje Evrope) uspešna pri uresničevanju nalog, ki si jih je zadala - reformirati, oživiti in uravnotežiti OVSE -, je na srečanju razpršenega urada Parlamentarne skupščine OVSE v Ljubljani dejal predsedujoči Dimitrij Rupel. Dotaknil se je tudi težavne priprave sklepnih dokumentov ministrskega sveta in povedal, da vprašanje t.i. zavez iz Carigrada ostaja vir nesoglasij do te točke, da ministrska deklaracija morda že tretje leto zapored ne bo sprejeta.

Tako bodo sodelujoče države na ministrskem svetu, ki bo zasedal v Ljubljani, verjetno sprejele časovni načrt reforme OVSE, v katerem bodo navedeni skupni cilji, za katere Rupel upa, kot je dejal, da bodo uresničeni v letu 2006, da bi okrepili učinkovitost organizacije. Pri tem je pozdravil vlogo in prispevek PS OVSE v tem procesu in jo pozval k nadaljnjemu delovanju kot „motorja reforme“.

Rupel je tudi izpostavil, da je v letu predsedovanja Slovenija dala nov poudarek večjemu ravnotežju vseh treh razsežnosti, na katerih deluje organizacija, politično-vojaški, gospodarsko-okoljevarstveni in človekovi. Slovenija je bila tudi uspešna pri oživitvi organizacije, saj ima zdaj novo lestvico prispevkov v proračun, novega generalnega sekretarja, upanje v pravočasno sprejetje proračuna za leto 2006, vlada pa tudi veliko bolj konstruktivno ozrače.

Predsedujoči OVSE je izpostavil tudi dejavnosti predsedujoče države pri zmanjšanju napetosti in krepitvi stabilnosti v letušnjem letu.

Pred začetkom dvodnevne 13. ministrskega zasedanja OVSE bo po napovedih vodje slovenske delegacije v PS OVSE Roberta Battellija razpršeni urad PS razpravljaj predvsem o reformah organizacije, v tem okviru pa predvsem o vlogi PS v sistemu organizacije. Parlamentarna skupščina si želi okrepitve svoje vloge, predvsem pa meni, da pravo učinkovitost organizacije onemogoča veto.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONA MIZERIT

Zamenjava v vladi pravzaprav ne bi smela nikogar presenetiti. Stvari so se že tako zasukale, da je predsednik Kirchner dokončno vzel vajeti v svoje roke in ima skoraj absolutno oblast. Razumljivo je torej, da hoče imeti vlado „po svoji podobi“.

Novo obdobje. To niso le nekateri novi ministri. Gotovo bodo prihodnji meseci obdobje, kjer se bo dokončno pokazalo, kakšen je Kirchnerjev politični in tudi gospodarski projekt. Kajti, po mnenju večine opazovalcev, novi gospodarski minister ne bo Felisa Miceli, temveč predsednik sam. Ona bo le izvajala njegove napotke in tehnično usklajala projekt predsednika na gospodarskem področju. Enako seveda tudi drugi ministri. Sploh pa spremembe tudi ne bodo tako ogromne niti v gospodarstvu. Ob krmilu stoji ekonomistka, katere strokovni pogled v velikih potezah sovпада s tistim, ki ga je imel bivši minister Lavagna. Še več, ona je iz vrst njegovih „učencev“ in jo je tudi Lavagna postavil na čelo Narodne banke, ki jo je doslej vodila. Je pa ena bistvena razlika, lahko bi rekli ideološka usmeritev: že na univerzi je Felisa Miceli aktivno sodelovala pri študentskih organizacijah levičarskega predznaka, njena stroka je socialna ekonomija in tudi glede ukrepov da zaustavi inflacijo se razhaja s svojim prednikom.

Nove smeri. Vsem je jasno, da je prav inflacija eden težkih izzivov nove dobe. Lavagna odhaja, ko je gospodarstvo še v bujnem razmahu. Nihče mu ne more zanikati zasluge, da je državo izpeljal iz globokega močvirja in uspešno iskal bolj trdnih poti. A do tukaj je prišel s svojo znanostjo in na nova vprašanja iskal odgovore, ki niso zadovoljili predsednika. Da ukroti inflacijo je načrtoval „ohladitev“ ekonomije: bolj varčno upravljanje, omejitev javnih del, bolj strogo nadziranje in omejitev denarnega obtoka. Predsednik pa smatra (in v tem soglasja gospa Miceli), da je domače gospodarstvo komaj v povojih obnove. Treba je še nekaj let rasti in razmaha, torej „ohladitev“ bi lahko negativno vplivala na celotno stanje. Na nek način je to zanimiva teorija. A kakor vse teorije, je primerna za tistega, ki jo zagovarja, za nasprotno stališče pa zmotna. Kot v vsem lahko trdimo, da „vsak učitelj s svojo knjigo“ (cada maestrillo con su librillo). Ne bodo se zedinili.

Posledice. Odsev nove smeri v konkretnem gospodarstvu bo le delno viden. Ne smemo pričakovati nobene revolucije. Čeprav namreč nova minister meni, da povziranje plač ne povzroča avtomatično infla-

cije, se vlada boji, da bi se zahteve po zvišanju razpasle in bi nove stavke vnesle socialni nemir v družbo. Primer stavke v letalski družbi Aerolineas Argentinas, ki je hudo prizadela podjetje in ugled države, poleg tega da je povzročila udarec turizmu, doni kot alarmni zvonec v vladnih krogih. Ni edini dogodek, ki postavlja vprašanje na vladni slavospev bližajoče se socialne dobe. Je pa zanimivo, da s to novo politiko vlada daje prav Cerkvi, ki je pred kratkim opozorila na rastoče razlike med bogatimi in revnimi. Tedaj je predsednik grobo reagiral; sedanje zadržanje pa nosi pečat škofovskega opozorila.

Novi ministri. Že prej smo omenili, da je nova vlada domala po želji predsednika. Ni več ministrov, ki ne bi strogo soglasovali s predsednikovo linijo. Še več, eden najbolj zvestih njegovih pristav, minister za javna dela De Vido, je pridobil na oblasti. Gospodarsko ekipo, v kolikor je bila prenovljena, sestavljajo njegovi prijatelji in sodelavci. Zanimivo je, da je zadnji napad ministra Lavagna, ko je kazal na nepravilnosti v pogodbah za javna dela, letel prav na De Vida. Minister za zunanje zadeve je postal Jorge Taiana, dose-danji podminister. Na tem področju ni pričakovati nobenih sprememb. Tudi bodo stvari normalno potekale naprej na ministrstvu za socialno skrbstvo. Predsednikovo sestro Alicio, ki je odšla v senat, bo nadomestil zdravnik Juan Carlos Nadlich, ki je doslej kot poddirektor vodil ustanovo socialnega skrbstva za upokojece (PAMI). Zato pa je bilo presenečenje večje v obrambnem ministrstvu. Ne samo, da je bila tudi tja postavljena ženska (prva v zgodovini države); Nilda Garré izhaja iz bojevityh levih krogov peronizma. V letih 1970 je namreč bila aktivna članica mladinske veje peronizma („la gloriosa JP“) in delovala v neposredni bližini skupin, ki jih je odplavilo v oboroženo vstajo. Kako se bo sedaj razumela z generali?

Oživeli radikali? Premike smo lahko opazili tudi v radikalni stranki. Za novega predsednika je bil izvoljen bivši mendoški guverner Roberto Iglesias. Zmaga je pomembna, ker je z njim v stranki prevladala skupina, ki zavzema do vlade kritično stališče. Še več, po zmagi je Iglesias zatrdil, da „samo radikalizem predstavlja resno zavoro hegemoničnemu projektu Kirchnerja“. Radikali imajo trenutno v oblasti mest provinc in so prva manjšina v parlamentu. Z upanjem gledajo na leto 2007 in marsikdo že sanja o zanimivem predsedniškem kandidatu: bivšem ministru Lavagni.

Občutki so pač občutki

Ob razstavi Cecilije Grbec: *Plameni iskanja*

(Od našega dopisnika)

Pravijo, da se je v petnajstih letih preselilo čez 400 oseb iz Argentine v Slovenijo. Malokdo je doživel preselitev na enostaven, naraven, netravmatičen način. Ja, v očetnjavo, domovino naših staršev, starih staršev, a tudi tu si je treba najti streho, zaslužek — torej usidrati se, preskrbeti si existenco, kot je temu pravila naša stara mama Cika.

Teh naporov nikakor niso obvarovani ustvarjalci, umetniki vsakovrstnih strok in panog. Cecilija Grbec je ena izmed teh. Mlada slikarka je imela že vrsto razstav svojih del tako v Argentini in tudi v Sloveniji. Z razstavami del, ki jih ustvarja, si tudi ona išče svoj prostor, usidranje v ta slovenski danes in tukaj.

Glavni urednik me je že pred časom naprosil, naj bi napisal o razstavi njenih del v prostorih Svetovnega slovenskega kongresa, kjer je imela skozi ves mesec november razstavljenih 32 platen. Ker je galerija odprta le med delovnim časom in ker se je mesec november neverjetno zakompliciral, sem komaj ujel zadnji dan razstave in si ogledal njena dela. Kaj pomaga poročilo ali zapis razstave, ki je že raz-stavljena? Le toliko, da jo zabeležimo, pa tudi, da napovemo naslednjo, ki je bila odprta 3. decembra (in bo odprta do 12. januarja) v Domu v Tinjah na Koronkem. Če ravno te dni hodite tam okoli ...

Plameni iskanja. V naslovu je najbrž skritega veliko več, kot le rumena barva, ki sije z naslikanih sončnic (več platen) in ličnega vabila. Pravzaprav pa kaj naj o slikarstvu napiše nekdo, ki se priznava za nepismenega, analfabeta na tem polju, ki pozna čopič le takrat, ko je treba prepleskati sobo? Kritike ali kritične analize barvnih kompozicij, pa kompozicije slike kot take in njeno perspektivnost in ne vem kaj — prepuščam stroki („le čevlje sodi naj kopitar“). Posredujem vam svoje občutke, ki so le to in ki niso obvezno občutki slikarke, ker za občutke umetnosti ni meril (pa spet se spuščam v nepismenost, to pot v filozofiranju).

Slike so nastale v zadnjih treh letih, razdelil bi jih v tri skupine: portreti, rože, pokrajine. Sicer bi lahko razdelil dela tudi po drugih merilih: oljnate ali akrilne barve, po letnicah nastajanja, po marsičem drugem, ki mi prihaja na misel.

Vse slike so nastale v zadnjih treh letih v Sloveniji. Iz njih diha slovenska pokrajina, vendar razstavo zaznamuje tudi močni argentinski sestavni del, ki jo izžarevajo portreti. In to so večinoma obrazi domačinov z indijanskimi potezami, polni močnih, rjavih barv. Zanimivi izrazi, zelo prepričljivi; rekel bi, da so pravi, avtentični, da se za njimi skriva ime in priimek nekoga. Ker jih sam ne poznam, moram iskati indirektnih dokazov. Odkrijem jih v portretu njene pokojne stare mame, naslikane kar nekaj let po njeni smrti, ki sem jo že od daleč spoznal.

Prikazane pokrajinske slike dihaajo mir, spokojnost, milino (kot je tudi naslov eni izmed njih). Sprehajalnice ob Trnovskem pristanu, vrbe, pa obrežja Ljubljani, človeka spominjajo na to, da je lahko tudi sam občutil nekaj podobnega. Ni črt ločnic, so odenki barv, ki nas prestavijo z enega sestavnega delca narave na drugega. Vse se prepleta, preliva.

Pa ne vse. Nekaj slik, ki je nastalo na piranski obali, se razlikuje ravno v tem, da obstajajo črte ločnice, da ni prelivanja, ampak so prerezi. Toni barve so nekoliko bolj podobni ali blizu tistim prejemnim. Ustavljam se ob tem, ker hočem omeniti neko sliko gorske vasi (Slovenski kraj), kjer je občutek popolnoma drugačen: ni miline, črte so grobe, debele, barve so drugačne, trde. Poezija narave se izraža na različne načine.

Iz do sedaj omenjenega se mi utrne misel, da se je Cecilija - vsaj po razstavljenih delih sodeč - že vrasla v slovensko geografsko okolje, da ga je sprejela za svojega, saj lahko iz njega in v njem živi. Vendar je njena človeška povezanost ali povezanost z ljudmi na oni strani luže zelo močna, močnejša od teh, ki jo obkrožajo. Slika slovenske pokrajine, a portreti pripadajo osebam, ki so ostale tam (geografsko) daleč, so ji pa intimno še vedno zelo blizu. Naj ponovim: po razstavljenih delih sodeč.

Umetnik s svojim delom lahko obuja različne občutke ljudem, ki opazujejo, gledajo, se vživljajo v njegovo stvaritev. Cecilijine slike imajo dodano vrednost, ne drugačen izziv spoznavanja, kaj se skriva za njenim „iskanjem“. Slike imajo svoje ime in to celo v dveh jezikih. Pritem: v dveh jezikih, in ne: dvojezično ime. Namreč v nekaterih slučajih se imeni ne sklapljata (ne „mekata“, v domači slovenščini). Slika ženske-domačinke, ki ima prevezano ruto oziroma culo čez ramo, z nasmehom na obrazu, nosi ime: Pogrešana/ Extraviada. Ko sem sliko pogledal s slovenskim imenom, sem imel določen občutek; v kasteljanski se mi je čisto spremenila, kot tiste slike, ki z leve strani vidim eno osebo, z desne pa drugo. - Ravno tako pri popku sončnic v vazi sredi mize: Tvoj dar/Tu entrega. V prvem sem videl pač enostavno darilo, pozornost, v drugem pa izraz popolne predanosti tistega, ki je popke prinesel.

Občutki so pač občutki. Ker pa Cecilija obvlada oba jezika, imam (spet) občutek, da nas je z naslovi v dveh jezikih hotela obogatiti z dodatnim razmišljanjem, spoznavanjem slik. Torej na razstavi ni bilo le 32 platen, ampak nekaj več, kolikor jih je vsak hotel ali mogel videti.

GB

Dr. Milan Komar častni senator Univerze v Ljubljani

V tednu Univerze v Ljubljani je bila osrednja prireditelj slovesna seja univerzitetnega senata. Na njej je častni senator univerze je postal prof. dr. Milan Komar iz Argentine, naziv častne doktorice univerze pa so podelili flavtistki Ireni Grafenauer.

Naziv je v ponedeljek, 2. decembra, v imenu prof. Komarja dr. sprejel Matija Ogrin.

Dekan teološke fakultete je na podelitvi v svojem govoru takole utemeljil odlikovanje dr. Komarja:

„Prof. dr. Milan (Emilio) Komar se je po 2. svetovni vojni znašel v reki beguncev, ki so morali zapustiti svoje rodne domove in si ustvariti nov dom v tujini. Rodno Primorsko je po 1. svetovni vojni pred italijansko okupacijo zapustila že njegova družina, ki se je naselila v Ljubljani. Tu je Milan Komar naredil gimnazijo in se vpisal na pravno fakulteto. Že v študentskih letih se je močno zanimal za filozofijo. Nanj sta pomembno vplivala akademik Alejo Ušeničnik in prof. Josip Turk, predstavnika novotomizma na Slovenskem, najbolj pa Evgen Vasiljevič Spektorski, ruski emigrant, zadnji nekomunistični rektor kijevske univerze, ki je na ljubljanski pravni fakulteti predaval sociologijo. Spektorski ga je navdušil za študij Valvasorjevega sodobnika, kranjskega državoslovca, jurista in pravno-političnega filozofa Franca Alberta Pelzhoferja, obenem pa tudi za Christiana Wolffa, nemškega filozofa iz obdobja racionalizma. Študij je končal leta 1943 na filozofski fakulteti salezijske univerze v Torinu z doktoratom na temo *Pravična vojna pri Vitoriji in Suárezu*.

Pot je Milana Komarja po 2. svetovni vojni odvedla v Argentino, kjer se je najprej preživil z ročnim delom in nadaljeval študij filozofije in pedagogike. Postopoma je začel na raznih visokošolskih ustanovah poučevati humanistične predmete, zlasti klasične jezike in filozofsko antropologijo. Leta 1963 je postal redni profesor za novoveško filozofijo in leta 1971 za filozofsko etiko na novo ustanovljeni Argentinski katoliški univerzi v Buenos Airesu. Tam je učil do upokojitve leta 1998, s svojimi predavanji pa je bil tudi reden gost na mnogih drugih visokošolskih ustanovah.

V svojem raziskovalnem delu se je Komar posvečal predvsem misli Tomaža Akvinskega in Christiana Wolffa, 'najbolj sistematičnega predstavnika racionalizma'. Raziskave so ga privedle do sklepa, da je sodobna filozofija Akvinca po krivici obdolžila racionalizma. Takó je Komarju na svojevrsten način uspelo rehabilitirati Tomažev realizem, kar je odmevalo

tudi v mednarodni strokovni javnosti,

Sam sebe ima za predstavnika realizma in s tega vidika je odgovarjal na različna filozofska vprašanja. V nasprotju z novoveško filozofijo, ki je svojo zgodovino razumela kot

vedno večji obrat misli k sami sebi, je Komar filozofijo razumel kot mišljenje, usmerjeno k stvarnosti. S tega vidika je prevrednotil zgodovino filozofije, na tomistični realizem pa je postavil tudi antropologijo in etiko. Ko je Urad za duševno zdravje pri OZN

organiziral filozofske tečaje za psihiatre in psihologe, je to nalogo zaupal Komarju in njegovemu razumevanju človeka.

Najodmevnejše poglavje v Komarjevem delu zavzemajo njegovi tedenski filozofski tečaji. Več kot trideset let je z njimi privabljal široke kroge poslušalcev in jih po sokratsko usposabljal za družbeno-kritično in filozofsko dosledno mišljenje. Med stotinami tečajev, med katerimi so mnogi trajali po celo leto, najdemo naslove, ki posegajo v samo jedro družbene problematike. Teh tečajev Komar ni namenjal le špansko govorečim poslušalcem, ampak je z njimi prihajal tudi v številčno skupnost Slovencev v Argentini. Množična obiskanost tečajev govori o aktualnosti in vablivosti Komarjevega sloga filozofiranja.

Komar ni le mislec, ampak tudi pesnik. Poleg svojih pesmi je objavil nekaj pesniških prevodov in zapisov o pomembnih slovenskih kulturnikih. Njegov pretanjen odnos do slovenskega jezika se kaže tudi v njegovi filozofski terminologiji in slogu.

Za svoje delo je bil Komar že odlikovan z najvišjimi argentinskimi državnimi odlikovanji, papež Janez Pavel II. pa ga je leta 1992 odlikoval z redom komandorja viteškega reda sv. Gregorja Velikega. Je tudi edini Slovenec, katerega ime je od leta 1963 mogoče zaslediti v argentinskem *Kdo je kdo?*

Prof. dr. Milan Komar, nekdanji študent ljubljanske univerze, je dolga leta svojega življenja v tujini na vrhunski način zastopal slovenskega znanstveno-akademskega duha. Velik je tudi njegov prispevek h kulturnemu življenju slovenskih zdomcev v Argentini. Zato je Senat Univerze v Ljubljani sprejel sklep, da mu za njegovo življenjsko delo podeli naziv 'častnega senatorja' Univerze v Ljubljani."

Na slovesnosti je 16 profesorjev dobilo naziv zaslužni profesor.

Podelili so tudi osem zlatih plaket, plaketo Pro universitate labacensi sta prejela Igor D. Gregorič in Kuratorij Knaflejeve ustanove, svečano listino mladim visokošolskim učiteljem pa je prejela Sabina Jelenc Kratovec.

VEČER SKA

Identiteta in politika v Južni Ameriki

V soboto, 19. novembra je pri Slovenski kulturni akciji dr. Andrej Fink imel predavanje z zgodovinsko — družbenega področja pod naslovom *Identiteta in politika v Južni Ameriki*. Predavatelj in prevajalec **dr. Andrej Fink** je dobro poznan v naši skupnosti in v argentinskih krogih, ki se zanimajo za mednarodno javno pravo.

Tema teh izvajanj sega v prve dneve španske in portugalske osvojitve ameriških ozemelj do aktualnosti. Dogajanja iz preteklosti so pereča problematika sedanjosti. Pogled nazaj na odvijanje zgodovinskih dogodkov nam osvetli in razloži v marsičem sodobno južnoameriško družbeno, kulturno in politično življenje.

Predavatelj se je najprej dotaknil bistvenih načel mednarodnega prava, ki v kolikor je možno dovoljujejo obstoj civilizirane družbe in stike med državami. Da bi glavni del predavanja bil publiki jasnejši, je nato dr. Andrej Fink nanizal nekaj bistvenih misli o tem, kaj pojmuje mo pod besedo kultura, kaj naj bi bila identiteta nekega naroda, ideja — morda predsodki o tako slabo imenovanih „nižjih“ in „višjih“ kulturah, o stikih in konfrontacijah med kulturami.

Ob bežnem pogledu na osvojitve Amerike s strani Španije in Portugalske je razložil različno mentaliteto portugalskih in španskih osvajalcev. Primerjal jih je tudi z angleškim pogledom na osvojitve severnih krajev Amerike in na njihov odnos do domačinov.

V svojem govoru je dr. Andrej Fink predstavil kot zgled pravilnega načina stika dveh kultur: evropske in indijanske, metodo, ki so jo uporabljali jezuiti v svojih znanih misijonih. Predstavil je ta vzorec kot edinstveni primer v zgodovini. Namen jezuitov je bil dvigniti indijansko kulturo, približati indijance katoliški veri, a brez nasilja in z velikim spoštovanjem do indijanske omike in navad; prekvasiti jo, ne uničiti! Želi so velike uspehe, dokler portugalske in liberalne spletkarije niso dosegle izgon jezuitskega reda iz španskih kolonij. Francizirani, ki so jih nadomestili, niso bili kos podobni civilizacijski akciji in tako se je pričel na neki način začetek konca kolosalnega jezuitskega misijonskega — civilizacijskega načrta.

Dr. Andrej Fink ugotavlja, da je kot posledica neredne situacije med obema kulturama (špansko

evropske in indijanske) in že po južnoameriški osvojitvi nastal neki socialni prepad med preprostim ljudstvom in voditelji - „caudillos“, ki so se obnašali kot srednjeveški grofi lastniki province, kateri so načeljevali. To je zaznatno še danes. Politične in državne ustanove so krhke, ne služijo svojemu namenu, med ljudstvom in vodstvom je prepad nesoglasja namesto sodelovanje.

Sprememba te situacije, pridobitev identitete v teh državah Južne in Srednje Amerike bo dolgotrajna in potrpežljiva naloga, za katero pa se politični voditelji ne zanimajo.

Zanimivo predavanje je bilo bogato, prepleteno s številnimi idejami in zaključki, zato se je po njem razvila dolga in zanimiva debata.

Na podlagi ideje vodje likovnega odseka prof. Andrejke Dolinar Hrovat že več kot eno leto ob vsakem predavanju in da je vzdunje še bolj prijetno, dvorano na zadnji steni ob vhodu krasijo slike. Tokrat so bili razstavljeni trii olja umetnika **Branka Zavrtanika** s slovensko in argentinsko tematiko.

KC

50. SLOVENSKI DAN

PRIČEVANJE V ZVESTOBI

Največja družabna prireditve, ki jo vsako leto organizira krovna organizacija Zedinjena Slovenija: to je Slovenski dan, ki je bil letos že petdeseti po vrsti. Pokazal nam je, da *ne* živimo, da je aktivni zagon med nami prisoten in smisel za skupnost dejavna in močna.

MALO ZGODOVINE

Prvi Slovenski dan smo argentinski Slovenci izvedli že 22. aprila 1956, v organizaciji tedanjega Društva Slovencev in sodelujočih ustanov. Še ni poteklo deset let od množične naselitve in slovenski naseljenci so bili razkropljeni po vseh predmestjih ogromnega Buenos Airesa. Prireditve jim je nudila možnost, da se sovaščani, znanci in prijatelji srečajo, drug drugemu povedo, kako jim poteka življenje in se razveselijo v prijetni družbi, ob domači glasbi. Tudi pijače in tradicionalnih slovenskih jedi ni manjkalo. Takratna prireditve so imela poleg tega *ne* solidarni namen pomoči potrebnim rojakom.

Slovenski dan je prišel v navado. Vsako leto ga je društvo organiziralo na nedeljo po veliki noči, poznano kot belo nedeljo. Kraj srečanja je bila Slovenska pristava v Castelarju. Od prvotnih samo družabnih srečanj smo počasi prešli tudi na skromne kulturne programe.

Z leti je prireditve izgubila svoj prvotni namen, posvečen srečanju znancev, ki se že dolgo niso videli. Počasi je pričela nastopati nova generacija, ki je tej osrednji prireditvi dala nov pečat. Tudi kraj so zamenjali: od leta 1974 je Slovenski dan pričel „krožiti“ po raznih slovenskih središčih Velikega Buenos Airesa. Štiri od teh, ki imajo dovolj prostora da gostijo množico ljudi, od tedaj pomagajo organizirati ta srečanja. Pa *ne* ena sprememba je prišla: tudi tradicionalna bela nedelja je odpadla. Po sklepu Zedinjene Slovenije in Medorganizacijskega sveta, od leta 1994 Slovenski dan sovpada z obletnico krajevnega Doma, ki tisto leto gosti prireditve. Poseben poudarek pa je medtem dobil tudi kulturni del prireditve, z raznimi pevskimi in plesnimi nastopi, s sodelovanjem različnih skupnosti iz vse države.

DOPOLDANSKI DEL

Letomj 50. Slovenski dan je potekal v nedeljo, 27. novembra v Slovenski vasi v Lanusu, naši najstarejši krajevni skupnosti, na južnem delu buenosaireškega predmestja. Geslo dneva je bilo: „Pričevanje v zvestobi“, saj letos poteka tudi 60 let našega begunstva in izseljenstva. Dan je bil krasen, sicer nekoliko vroč za pomlad, a veter je pomagal, da nismo obupali ob znani buenosaireški vročini in vlagi. Ko so gostje prihajali v Dom, so poleg dobrodošlice prejeli tudi nalepko dneva, pa ličen program,

ki ga je oblikovala Irena Žužek.

Dan se je pričel ob 11.30, ko je napovedovalka Veronika Rot pozdravila zbrane goste in razglasila tradicionalno dviganje zastav ob petju državnih himen. Zastavi sta dvignila na drog podpredsednik društva Slovenska vas Peter Rot in predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj.

Za tem obredom so bili gostje povabljeni v bližnja cerkev Marije Kraljice, kjer se je pričela sveta maša. Daroval jo je delegat slovenskih dušnih pastirjev, msgr. Jure Rode, ob somatevanju msgr. Francija Urbanije, ter lazaristov Jaka Barleta in Pavleta Novaka. Maši nagovor dr. Rodeta je prepletala misel o pomenu in važnosti Slovenskega dne za življenje skupnosti. Mašo je spremljalo lepo vodeno ljudsko petje, katerega je na orglah spremljala prof. Lučka Marinček Kastelic.

Po končani maši so se gostje ponovno podali v prostore Hladnikovega doma, kjer so že čakale pogrnjene mize.

Prijateljsko kosilo, med in po katerem je bilo dovolj priložnosti za razgovor prisotnih rojakov, je dopolnilo prvo obdobje pričakovanja popoldanskega programa. Med tem so nekateri naši domovi tudi že pripravili tradicionalne *piante*. Poleg krofov in slovenskega peciva so važen del zavzele knjige, od starih izdaj naših skupnosti, do sodobnih v Sloveni-

ji, pa zgodovine naših skupnosti in našo zadnjo knjigo „Moja zgodba“ prstavskih mater in žena.

SLAVNOSTNA AKADEMIJA

Kulturni program se je začel ob petih popoldan. Kar na prostem je bil postavljen velik oder, ki je s sceno nazorno pokazal idejo letomjega gesla: po 60 letih izseljenstva in 50 slovenskih dneh *ne* vedno ohranjam narodna in verska izročila. Tej ideji je pripomogla tudi čudovita scena, ki je simbolizirala usodo in razvoj skupnosti. Na desni strani je bila tipična slovenska vas: cerkev in kmečke hiše. Na levi strani Buenos Aires: znameniti obelisk in vele mestne stolpnice. Med njima pa vsi grbi sodelujočih skupnosti, pod grbom krovne organizacije Zedinjene Slovenije. Kar sedem skupin iz sedmih različnih Domov je sodelovalo, tako je osem grbov krasilo ozadje odra.

Napovedovalka Veronika Rot je pozdravila častne goste in navzoče zastopnike skupnosti: začasno odpravnico poslov veleposlanstva Republike Slovenije, gospo Jano Strgar s soprogom; častnega konzula Republike Slovenije v Argentini, gospoda Hermana Zupana in gospo; predsednika naših krovne organizacije Zedinjene Slovenije, Lojzeta

Veronika Rot

Folklorna skupina iz Rosaria

Nad. na 5. str.

Najboljše jamstvo...

Nad. s 1. str.

sov in društev nastal tudi ta Slovenski dan kot naš poseben praznik na tujem.

Ob tem ustvarjanju novega življenja je pa *mo* *ne* za nekaj več. Šlo je že v začetku za takrat *ne* neizdelano in nedoločeno smer in pot, ki pa se je javljala ob vsaki stvaritvi. Korak za korakom je nastajala in se izoblikovala, dobivala obrise in vedno bolj profilirane oblike. Z vsakim srečanjem, z vsako prireditvijo ali dosežkom se je ta pot daljšala in slika jasnila. Sedaj po šestdesetih letih zdomstva vidimo, da ta pot ni bila prehojena zaman. Naša skupnost je živa in dejavna. Dala je že mnogo sadov in jih bo *ne*. Ta pot nas na poseben način povezuje s slovenskim življenjem povsod po svetu in s svojimi deli prispeva k slovenskemu svetovnemu mozaiku, da je bolj bogat in pester.

Ta pestrost nam je lahko v spodbudo, ko se danes, prav ob tem petdesetem slovenskem dnevu ponovno sprašujemo o tem, o čemer se je v svojem bivanju spraveval človek vso zgodovino človeštva: o smislu, o temeljih in o vrednotah. Če pravim, da se sprašujemo, ne mislim s tem na nobeno pomanjkanje niti enega, niti drugega, niti tretjega, saj je očitno, da smo uspeli priti do tega lepega in bogatega jubileja prav zato, ker je Slovincem v tej deželi bilo vse troje dovolj jasno. Toda sprašujemo se to lahko venomer, ko opazujemo, da se generacije menjavajo, spreminjajo, s tem pa se lahko vsaj delno

spreminjajo tudi odgovori na temeljna vprašanja, ki si jih postavlja vsak normalen človek. Danes se lahko ponovno vprašamo: Zakaj smo danes tukaj? Zakaj po šestdesetih letih *ne* vztrajamo v ohranjanju slovenske identitete? Kam nameravamo s tem priti oziroma kaj doseči? Primeren odgovor na ta in *ne* na mnoga druga s temi povezana vprašanja nas bo utrjeval in bo odstranjeval možne negotovosti, ki se v takih in podobnih problematikah lahko pojavljajo tistim, ki nimajo dovolj jasno pred očmi poslanstva, ki ga običajno imajo vse, posebno pa nekatere človeške skupnosti v zgodovini.

Najprej lahko z veseljem ugotovimo, da je poslanstvo naših skupnosti bilo delno dovrnjeno s tem, da smo prispevali k zrušitvi morečega komunističnega sistema v matični Sloveniji. K temu je naša skupnost prispevala z mnogimi velikimi in majhnimi konkretnimi dejanji. Prispevala pa je gotovo in najprej s tem, da je bila v svetu izpostava nečesa, kar v dušnem vzdušju v domovini ni moglo bivati. Predvsem se duhovne in kulturne stvaritve, ki jih je naša skupnost doprinesla slovenskemu življenju, *ne*le začenjajo prav javljati in komaj ocenjevati. Nikar ne mislimo, da je naša skupnost v tem oziru že vse dala in dovrnila. Duhovni in moralni napor in v šestdesetih letih zbrana energija je tolikšna, da bo *ne* naprej pobujala nove stvaritve ter krepila in utrjevala že obstoječe, od katerih vsaj nekatere *ne* niso postale očitne. Niti mi sami se jih morda ne zavedamo, ker smo, kot v začetku rečeno, *ne* v vrvežu vsakdanjega napora. Vsekakor

pa bo to *ne* naprej odkrivala in spoznavala slovenska javnost v domovini, ki ji bodo te stvaritve in tukaj zbrana energija dajale zavest *ne*rine in morda občutek prej neslutene moči in veljave. Tudi dejstvo, da smo dočakali ne samo svobodo, temveč tudi državnost Slovenije, nas *ne* danes, *ne*rinajst let po tem, navdaja z veseljem, saj se je tako naša identiteta kot narod zaokroženo izkazala tudi na zunaj z lastno državo. S tem seveda ne zahajamo v samohvalo. Če pa že o hvali govorimo, je hvalo ob tem treba dati in zahvalo izreči prejšnjim generacijam zvestih Slovencev, ki so pred šestdesetimi in petdesetimi leti v izredno težkih razmerah ohranjali slovenstvo daleč od rodne zemlje in dan za dnem gojili ter ustvarjali nove vrednote.

Če smo torej lahko srečni zaradi vsega doseženega v preteklosti, pa nas sedaj nujno zanimajo smisel, temelji in vrednote za nadaljnjo pot, za nadaljnje vztrajanje v slovenstvu. Če smo v preteklosti imeli in čutili neko določeno poslanstvo, ki naj bi ga že izpolnili, pa je naravno, da se sprašujemo o svojem poslanstvu za naprej. Sprašujemo se o nadaljnjem prispevanju k usodi najprej našega naroda v domovini, pa tudi te dežele, v kateri živimo, in končno k usodi človeštva. Pri tem vemo, da z mislijo na druge najboljše skrbimo tudi zase. Prehojena pot nam osvetljuje pogled naprej. Iz življenja spoznavamo, kako se mnogokrat na skrbi temelječa nejasnost razblini in iz nje izide svetel trenutek ali dogodek, ki ga nismo pričakovali. Takrat *ne*le z zadoščenjem dokončno spoznamo pomen velikega napora in žrtev, ki smo jih

v ta namen doprinesli. Zakaj smo torej *ne* naprej tukaj? Najprej enostavno zato, ker nam je tako bilo dano. Po nedoumljivem božjem načrtu smo bili postavljeni v ta kraj, da prav tukaj, temu kraju, pa Sloveniji in svetu nekaj doprinesemo. Tukaj smo pognali korenine, tukaj rasli in se razvijali, tukaj gojili slovensko kulturo. Vse to torej tukaj. Pred nekaj meseci nam je slovenski biseromatinik v svojem jubilejnem nagovoru dejal: „Cveteti moraš tam, kjer si“. Naša skupnost v tej deželi je poglala že mnogo cvetov. Naše cvetenje je pa svojevrstno. Mi smo Slovenci na poseben način, a smo tudi Argentinci na poseben način. Kot Slovenci z ohranjanjem svoje identitete *ne*rimo slovenski svet in ga pomagamo bogatiti, da je bolj viden, prepoznaven in cenjen. Kot pripadniki te dežele pa temu okolju prispevamo slovenske vrednote, da je tudi z njimi in zaradi njih bogatejše. Naše posebno cvetenje se pa izraža tudi v vseh tistih, ki so naš ponos, ki so izšli iz naše srede in danes žive v Sloveniji ali drugod po svetu. Med njimi so v prvi vrsti misijonarji, s katerimi smo neprestano duhovno povezani. Njim pa sledijo vsi tisti, ki delujejo na različnih področjih in tako ali tako od drugod spremljajo naše življenje. Vsi smo med seboj povezani v posebnem občestvu in danes skupaj praznujemo ta petdeseti slovenski dan. Relativno majhna slovenska skupnost v tej deželi je dejansko veliko večja in *ne*rtja, ker skupaj segamo vse do tja, kjer je kdo izmed nas, ki pričuje o zvestobi. Slovenski svet je danes odprt za vse. Slovenija prihaja k nam in mi se

Nad. na 5. str.

Rezlja; sekretarja na veleposlaništvu RS Igorja Šefa; predsednike in odbornike naših slovenskih krajevnih domov: društvo Slovenska vas, g. Franci Stanovnik in gospa;

Folklorna skupina s Pristave

društvo Slovenska Pristava, g. Edvard Kenda in gospa; Narodni dom San Justo, ga. Mici Malavarič Casullo; Slovniški dom Ramos Mejía, cont. Gregor Hribar in gospa; Slovenski dom Carapachay, g. Franci Žnidar in gospa; Slovenski dom San

Folklorna skupina iz Slovenske vasi

Nad. na 6. str.

Najboljše jamstvo...

Nad. s 4. str.

oglašamo v Sloveniji. Država Slovenija je danes za nas zaledje, ki ga ne pred kratkim nismo imeli in smo se zato morali zatekati k njenim duhovnim obrisom. Za današnje generacije je vztrajanje v slovenstvu lažje, ker Slovenijo lahko otipajo, slimo, vidijo in vsestransko spoznavajo. Velikega pomena je tudi dejstvo, da je slovenska država v definicijo svojega nacionalnega interesa vključila tudi nas. Izrecno je bilo povedano, da v nacionalni interes spada tudi to, da zdomci govorimo slovenski jezik, da gojimo in razvijamo slovensko kulturo ter da delujemo v slovenskih zdomskih organizacijah. V zdomstvu je to od nas vedno zahtevalo posebnega napora. Nikoli ni bilo in tudi danes ni lahko živeti neke vrste dvojno življenje. Vendar to zmoremo, ker črpamo moči iz prej omenjene duhovne energije, ki se nam neprestano ponuja, da jo uporabimo, da z njo nadaljujemo skupno pot.

Pesnik primerja slovensko usodo v najnujnejšem pomenu z usodo slovenske besede. Tudi ta je bila v slovenski zgodovini ena od najdražjih svetlin in so njej posvečene nekatere izmed najlepših naših pesnitev, izrekov in strani našega slovstva. V zdomstvu smo jo skrbno ohranjali, se je v slovenskih molah učili, jo gojili in ji z govorjeno in pisano besedo posvečali največjo kulturnih stvaritev. Naj velja pesnikova prošnja tudi za današnji slovenski trenutek tu in tam: „Več ne zaidi nam! Sedaj in vekomaj, beseda, v molka noč zabresti nam ne daj! Zanos nam in obup, radost in bol, obsevaj z žarki svojih avreol, da vsak naš sen bo v tebi zlat, vsak duh bo nosil tvoj pečat!”

Prihodnost je zavita v nejasnost in zanjo ne moremo vedeti. Toda nekdanji začetniki tudi niso mogli vedeti za petdeset in šestdesetletnico, ki ju pa kljub temu mi danes praznujemo. Nekdaj ideja — danes dejstvo! Prav zaradi jasnosti v idejah smernicah, ki so temeljile na krščanskih in slovenskih idealih, lahko danes praznujemo ta jubilej. Ustanovitelji so nam dali zgled in so tudi s tem poznejšim rodovom zagotovili prihodnost. Življenje nikoli ni bilo lahko, a je očitno, da naša v tej dobi postaja vsestransko nekoliko težje. Zato se ne naprej in ne močnejše oprimo vrednot krščanstva in slovenstva, ki sta se prva v dveh tisočletjih in druga v poldrugem tisočletju izkazali za trajni in neomajni. Mnogi drugi dozdevni ideali so se v kratkih desetletjih razblinili, medtem ko sta omenjena ideala danes prav tako veljavna kot vedno. Skrbimo, da jima bomo ne naprej zvesti, pa bomo v tem imeli najboljše jamstvo za prihodnja desetletja.

Pozdravne besede rojakom

FRANCI STANOVNIK PRESEDNIK DRUŠTVA SLOVENSKA VAS

V imenu društva Slovenska vas pozdravljam vse državne predstavnike slovenskega naroda; predsednike in predstavnike slovenskih društev v Argentini; slovensko domno pastirstvo, katehete, odbornike, učitelje in učiteljice slovenskih mol; vse požrtvovalne sodelavce; z eno besedo, vse ljudi dobre volje.

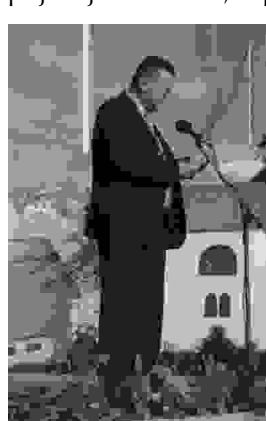
Dragi prijatelji: Danes slavimo 50. Slovenski dan.

Ob takih jubilejnih trenutkih se misli zazrejo na prehojeno pot, včasih bridko in otožno, drugič veselo in vzneseno. Na tej poti ni manjkalo stisk, ovir in odpovedovanja, potreben je bil pogum in trdna volja, predanost in požrtvovalnost, modrost in delovna vnema.

Prehojena pot naših prednikov nam je zgled trdnega, požrtvovalnega, vztrajnega in nesebičnega dela. Pot vere in ljubezni. Pot ljudi ki so imeli začrtane jasne cilje.

To moramo tudi mi danes z zgledom posredovati našim mlajšim rodovom.

Zato uresničujmo v sebi najlepše mamene. Naj bo prijazna beseda, prijateljski nasmeh, topel stisk roke,

prijateljstvo in znanje. Bog vas živi.

En mi carácter de presidente de la sociedad civil Villa Eslovena, la cual hoy es sede de la celebración de los 50 años del Día del encuentro de los Eslovenos, tengo el agrado de saludar a todos los amigos de habla hispana a quienes doy la bienvenida, y les agradezco de todo corazón que compartan con nosotros este hermoso encuentro.

Este año además, se cumplen 60 años del exilio de nuestros padres y abuelos, y de muchos de los que hoy comparten esta fiesta con nosotros.

Recordamos también, los 40 años del fallecimiento de monseñor Juan Hladnik, quien en su momento logró que el presidente Perón autorizara la llegada de los eslovenos a nuestra querida patria Argentina.

A todos les deseo que participen con entusiasmo de esta fiesta, y que los lazos que nos unen en la fraternidad y amistad se consoliden aún más, bajo la maternal protección de nuestra madre María Reina.

LOJZE REZELJ, PRESEDNIK ZEDINJENE SLOVENIJE

S ponosom stopam pred množico slovenskih rojakov, zbranih na današnjem praznovanju 50. Slovenskega dne. Zbrali smo se tudi ob 60. obletnici begunstva, pod geslom „Pričevanje v zvestobi“. Že drugi in tretji rod danes pričata, da čeprav

protno. Živimo, delamo in s ponosom poslušamo našo mladino, ko pred nami nastopa v materiniščini, katera je najdražja dota, ki smo jo prejeli od starih.

Otrokom in vsem, ki dorajajo, se lepota slovenskega jezika razodeva v lepem slovenskem družinskem vzdušju. Ponosna je vsa naša skupnost na vas, mlade. Z občudovanjem poslušajo rojaki v domovini, kako slovenska mladina v Argentini čuti, dela in govori slovensko. Dobro se zavedamo, da je povezanost vseh Slovencev po svetu edino sredstvo za ohranitev verskega in narodnega življenja.

Mislamo danes na mladino, ki dorajča in ki je že povsem vključena v okolju v katerem živi. Za njeno narodno ohranitev moramo poskrbeti sami. Naj mladina med nami občuti pravo slovensko bratstvo, širokogrudnost, medsebojno razumevanje in spoštovanje. Vse delo izhaja iz predanosti slovenstvu in iz želje, da bi slovenski narod živel in bi bili vsi Slovenci deležni svobodnega življenja v naši Sloveniji.

Tudi mi tukaj, pod južnim križem, smo del slovenskega naroda. Zato smo veseli, zato smo ponosni, da smo dobili nazaj ime in postali slovenski državljani.

Praznujmo ta naš slovenski dan ponosno in z veseljem. Naj bo to dan slovenskega upanja in zaupanja, ki raste iz božje in človeške zvestobe. Vsa naša dejanja, storjena iz ljubezni do skupnega naroda, četudi daleč od rodne grude, pomagajo graditi skupno slovensko prihodnost.

Ohranimo vsi pričevanje v zvestobi!

JANA STRGAR ODPRAVNICA POSLOV VELEPOSILNIŠTVA RS

V čast in veselje mi je prisostvovati na vaš prireditvi in vam imenu Veleposlaništva in Vlade Republike Slovenije izražam iskrene čestitke ob praznovanju 50. Slovenskega dne v Slovenski vasi.

Čeprav že vsi vemo, ni odveč ponovno poudariti velikega dosežka Slovenije, namreč njeno polnopravno članstvo v Evropski uniji. Od njenega članstva dalje je Slovenija aktivna v ustanovah Evropske unije, v Konvenciji, v Medvladni konferenci, v Svetu Evrope in v Evropskem parlamentu. Od julija 2004 imamo tudi svojega komisarja v Evropski komisiji. Slovenija si prizadeva za okrepitev evropskega duha, ki so ga zagovarjali ustanovitelji Evropske skupnosti in Evropske unije od Moneta naprej. Nacionalni interes Slovenije je tudi dinamično uveljavljanje Slovenije v mednarodni skupnosti, v zdravem tekmovanju in sodelo-

vanje v naglih tokovih. Z letnim predsedovanjem Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi si je Slovenija po besedah zunanjega ministra dr. Rupla odprla možnost za aktivnejšo politiko na območjih strateškega pomena, odprla je tudi vrata slovenskemu gospodarstvu in služila kot dobra priprava za predavanje Evropski uniji leta 2008.

Na Veleposlaništvu si po svojih močeh prizadevamo za kulturno in tudi siceršnjo prepoznavnost Slovenije v Argentini. En mesec je minilo odkar je slovenski godalni kvartet Tartini zaključil uspešno in izredno odmevno turnejo po Argentini. Dne 8. novembra smo skupaj z lektoratom slovenskega jezika na Univerzi v Buenos Airesu organizirali literarni večer z naslovom „Iz slovenščine v druge jezike“, ta teden pa bomo v francoskem kulturnem centru ob 100. letnici slovenskega filma skupaj z lektoratom in s pomočjo Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik predstavili tri slovenske filme.

Potujoča razstava o slovenskih priseljencih v Argentini je bila na ogled že v Ituzaingui, Rosariu, Paraná, Mendoza, Malargue, Bariločah, v Ljubljani in je trenutno na ogled v mestni hiši v Montevideu. Razstava je ne en dokaz več o

Slovenci po svetu in jih podpira pri ohranjanju njihove nacionalne in kulturne identitete, saj se zavedamo, da so ravno rojaki dragocen člen pri tkanju gospodarskih in kulturnih, preko njih pa tudi političnih stikov z državami, v katerih bivajo. Slovenski izseljenci predstavljajo svojevrsten most med Slovenci in svetom, ki se pospešeno globalizira.

Ob zlatem jubileju slovenskega dne mi je v čast in zadovoljstvo, da lahko slovenski krovni organizaciji Zedinjena Slovenija in g. Lojzetu Rezlu kot njenemu sedanjemu predsedniku ob dolgoletnem neprekinjenem delovanju in za neprecenljiv prispevek k ohranjanju slovenske skupnosti z vsakoletno organizacijo Slovenskih dni v Argentini izročim priznanje in zahvalo Ura- da Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Priznanje in čestitke gredo vsem neutrudnim predsednikom in prizadevnim članom društev in domov za prehojeno pot, za trud in delo, za vso predanost slovenstvu, za ohranjanje tradicij, kulture in slovenskega jezika. Obenem pa mi dovolite, da vam ob čestitkah izrazim tudi globoko prepričanje, da boste tudi v bodoče delovali tako uspešno kot doslej in da boste ne naprej ponos slovenski domovini.

Še naprej vam želim prijeten večer in praznovanje te pomembne jubilejne obletnice 50. Slovenskega dne z naslovom „Pričevanje v zvestobi“.

50. SLOVENSKI DAN

Nad. s 5. str.

Martín, inž. Tone Podržaj in gospa; Slovensko društvo Triglav iz Rosaria, g. Marjan Jeriha in gospa in za društvo Triglav iz Paraná, Entre Ríos g. Carlos César Bizai in gospa. Pozdravila je nato predsednike in zastopnike kulturnih, gospodarskih, političnih, mladinskih, borčevskih in dobrotelčnih ustanov in organizacij, družbenih občil, ter vse učiteljice, učitelje in profesorje družine slovenskih mladih v Argentini. Pozdravila je tudi delegata slovenskih mladih

Slovenski pevski zbor iz San Martina

pastirjev v Argentini prelata dr. Jureta Rodeta in vse druge pastirje in katehete. In končno vse, ki so iz raznih krajev ne le Velikega Buenos Airesa temveč vse Argentine prihiteli na slavo.

Pozdravne besede so nato izrekli predsednik društva Slovenska vas, Franci Stanovnik, predsednik Zedinjene Slovenije, Lojze Rezelj in odpravnica poslov RS ga. Jana Strgar. Njihove besede objavljamo posebej. Gospa Jana Strgar je tudi izročila posebno priznanje, ki ga je Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu podelil Zedinjeni Sloveniji ob tem 50. Slovenskem dnevu. Sprejel ga je in se globoko ganjen zahvalil predsednik Lojze Rezelj.

Slavnostni govornik je bil letos dr. Andrej Fink ki je nanizal vrsto misli ob pojavu slovenske emigracije v

Folklorna skupina Maribor iz Carapachaya

Argentini in njenem delu. Njegovo razmišljanje objavljamo na uvodnem mestu.

Sledili so nastopi. Najprej so na oder prišli vsi nastopajoči: prihajali so iz desne strani, prav iz vasi, ki je predstavljala Slovenijo, nato izvor. Potem pa so se razhajali na različne smeri — na kraje po vsej Argentini, kamor jih je popeljala usoda ali globoka želja.

Ko je oder ostal ponovno prazen, je napovedovalec zaporedoma predstavil kratko zgodovino, razvoj in delo vsake krajevnosti skupnosti, nakar so nastopale skupine omenjenega Doma.

Najprej je nastopila folklorna skupina „Vesel slovenski duh“ Slovenskega društva Triglav iz Rosaria, ki jo vodita Leandro Barba Palacios in Cristian Ferrari; sledil je nastop folklorne skupine Slovenske Pristave, pod vodstvom Adriane Ahčin; nato mladinska plesna skupina Slovenske vasi, ki jo vodi Bogo Rozina; lep pevski del je bil na skrbi zbora

Otroška folklorna skupina iz San Justa

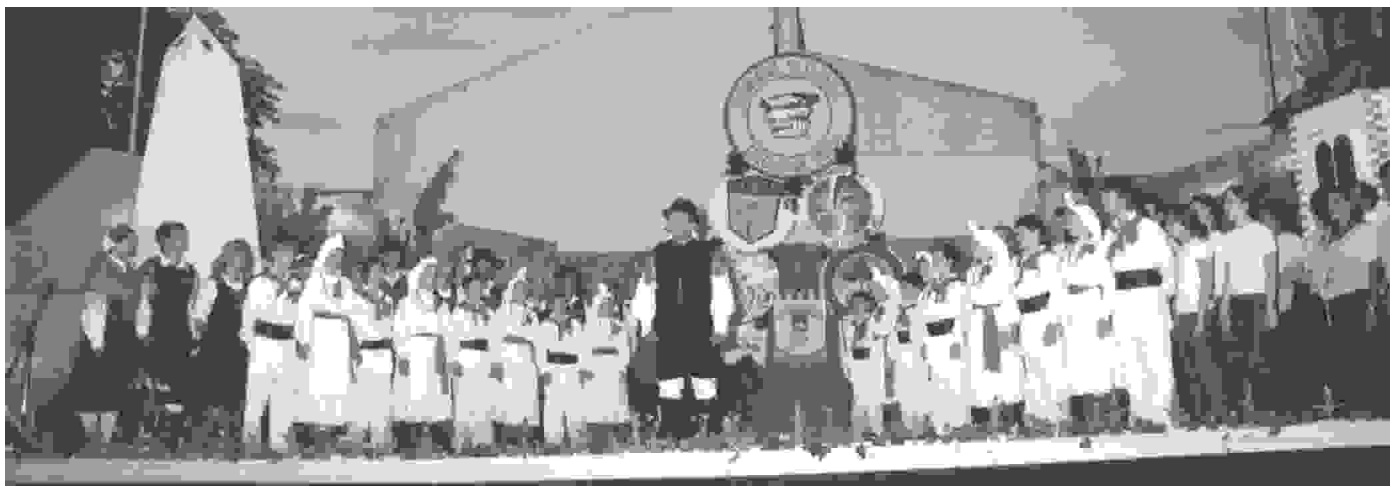

Plesna skupina Slomškovega doma

in San Martina, pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic; naslednja je bila folklorna skupina „Maribor“ iz Carapachaya, pod vodstvom Ani Resnik; ni moglo manjkati otrok, ki jih je zastopala folklorna skupina Našega doma iz San Justa, pod vodstvom prof. Mirjam Mehle Javoršek, Lučke Groznik in Bernarde Juhant; za konec pa je bila mladinska plesna skupina Slomškovega doma, ki jo vodita Tatjana Panaino in Natalia Re. Iz Mendoze je društvo poslalo pozdravno pismo. Od tam, kakor iz Bariloč jim je bilo nemogoče udeležiti se slavlja.

Ta je bil najlepši in najbolj prisrčen del dneva. Na odru so se zvrstili dolenski, gorenjski, belokranjski, mariborski in ljubljanski plesi. Donela je narodna pesem, pa tudi moderna slovenska glasba. Najbolj razveseljivo je, da so nastopajoči pripadali drugemu, pa tudi že tretjemu rodu slovenskih naseljencev v Argentini. Še živimo, še plešemo, še pojemo, še čutimo slovensko!

Končno so se znova vsi skupaj zbrali na odru, in v tem mogočem okviru je igralec Blaž Miklič občuteno podal

Zaključni prizor z vsemi nastopajočimi, med katerim Blaž Miklič recitira Zdravljico.

MENDOZA

Pomemben koncert

V soboto 12. novembra je bila v dvorani Univerzitetnega teatra, za Mendozo krstna predstava Honeggerjevega sinfoničnega psalma „Kralj David“. Nastopil je sinfonični orkester univerze Nacional de Cuyo. Za zborne dele pa so sodelovali skupno trije pevski zbori, mendoški slovenski pevski zbor in mladinski zbor zavoda Martín Zapata, ki ju vodi Diego Bosquet, ter pevski zbor AMICANA. Pri skladbi so tudi trije solisti, sopran, mezzosopran in tenor. Na sceni sta pa tudi dva igralca, eden je napovedovalec, druga pa nastopa kot čarovnica. Kot dirigent je pa to pot gostoval Nicolas Rauss, ki je tudi Švicar kot Arthur Honegger.

Honegger se je rodil leta 1892 v francoskem pristanišču El Havre vendar je po starših bil vedno Švicar, tudi svojo prvo glasbeno izobrazbo je prejel na Konservatoriju v Zurichu. Leta 1921 je napisal svoje mojstrsko delo, ki je oratorij „Kralj David“, ki mu je razsežno odprla vrata v svetovni sloves in priznanje.

Tej so sledile tudi druge tovrstne skladbe, namreč sinfonično koralne v dramski predstavitvi. Verjetno je najbolj poznan njegov oratorij na besedilo Paul Claudela, „Devica orleanska“ (fr. Jeanne D Arc on boucher).

Koncert je izvrstno uspel in je bil važen dogodek za mendoško kulturno življenje, predvsem ker ni pogosto da se glasbene skupine lotevajo tovrstnih skladb in pa ker je bilo občinstvo popolnoma zadovoljno z dosledno dovršenimi nalogami vseh ki so sodelovali orkester, pevski zbori, solisti in seveda tudi dirigent.

Za našo skupnost je pa posebej pomembno, da se naš pevski zbor tudi loti zahtevnejših skladb, za katere je nujno dokaj pridnja in požrtvovalnost, kar nekako uvršča naš pevski zbor v bolj poklicno zborovsko skupino, ki počasi raste v razpoznavnosti in ugledu v mendoškem kulturnem prostoru.

MB

Prejeto Zdravljico. Za konec pa so vsi zbrani stoje zapeli izseljensko himno, Kremžarjevo „Slovenija v svetu“, ki v svojem refrenu trdi:

„Slovenija, moj dom brez mej,
ker nosim te s seboj,
kjer rod je moj, kjer sin je tvoj,
tam si, Slovenija!“

Ob zvokih evropske himne so skupine zapuščale oder, medtem ko so roji balonov ponesli proti nebu narodne barve obeh naših domovin.

Za konec seveda ni manjkalo zahvale nastopajočim in sodelujočim. Poleg že omenjenih skupin in voditeljev, se je napovedovalka poimensko zahvalila tudi graditeljem odra in scene (Damjan Rozina in sodelavci: Ale Berčič, Fede Cerar in Damjan Črnak), za izdelavo kulturnega programa (Martin Sumrak in sodelavci), oskrbo luči in zvoka (Pavle Malovrh in sodelavci) ter tudi vsem zakulisnim delavcem, vidnim in nevidnim pomagačem. Naredilo jih je bilo: vsakemu posebej in vsem skupaj želja: Bog vam povrni!

Potem pa se je razvila prosta zabava ob zvokih Slovenskega instrumentalnega ansambla. Pozneje je sodeloval tudi ansambel Charles T. Tudi zavrteli so se najbolj navdušeni. Ni manjkalo ne jedače ne pijače v režiji Hladnikovega doma.

Lepo je bilo in veselo. Morda bo kdo izrazil kakšno kritiko ob organizaciji, vrstnem redu nastopov, izbranimi točkami. Zavedamo se, da je vse naše delo do neke mere pomanjkljivo. Vemo pa tudi, da moramo gledati z optimizmom, in če s čim nismo zadovoljni, sami bolj sodelovati!

Mi smo ponosni: kje na svetu je naša emigrantska skupnost (in ne samo slovenska), ki po šestdesetih letih deluje s takim zagonom, prepričanjem, nesebičnostjo in predajo? Celoten program in vse praznovanje letnega Slovenskega dne nas je utrdilo v veri, da bo slovenstvo še dolgo živelo v Argentini, tej daljni deželi pod južnim križem.

-e. -f.

NAŠA SKUPNOST ŽIVI

V soboto, 26. septembra je Andrejka Dolinar v mali dvorani Slovenske hiše razstavljala olja, akrile, risbe in grafike. Isti večer je bila na ogled in na voljo knjiga „Temno zelenje“, kateri je napisal Vinko Rode in je izšla pri celjski Mohorjevi družbi. Prireditev je bila pod okriljem Slovenske kulturne akcije.

V nedeljo, 27. novembra je bil v Hladnikovem domu v Slovenski vasi 50. Slovenski dan pod geslom „Pričevanje v zvestobi“. Začel se je z dviganjem zastav in sveto mašo v cerkvi Marije Kraljice. Po slavnostnem kosilu se je popoldan izvedel kulturni program. Slavnostni govornik je bil dr. Andrej Fink. Sodelovali so vsi krajevno domovi s folklornimi plesi in pevske nastopi. Zvečer je bila prosta zabava s sodelovanjem Slovenskega instrumentalnega ansambla.

V sredo, 30. novembra je bil na pristavi farnega kolegija Marije Kraljice v Glewu duhovniški sestanek.

Isti dan dopoldne so članice Zveze slovenskih mater in žena pripravile v Slovenski hiši 83 velikih zavojev s prehrano za naše potrebne rojake. Darilo je finančno omogočila družina Zupan. Vodila je Pavla Škraba.

V soboto, 3. decembra so bili v Jurčičevi hiši v Carapachayu, v Prejeto Zdravljico v Castelarju ter v Rožmanovi hiši v San Martinu zaključni sloves. Zvečer je bilo miklavževanje.

V nedeljo, 4. decembra je bilo v Rožmanovem domu tradicionalno srečanje. Najprej je bila sveta maša, nato pa skupno kosilo.

Isti dan je bila v Balantičevi hiši v San Justu tudi zaključek slovesa. Najprej je bila zaključna sv. maša, nato prireditev, zvečer pa je „prišel sv. Miklavž“.

- - -

Društvo Zedinjena Slovenija tudi letos organizira mlado počitniško kolonijo v domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih gorah. Kolonijo bo vodila Ani Klemen s sodelavci.

D-ova za tiskovni referat Zedinjene Slovenije

NOVICE IZ SLOVENIJE

NAGRADA FRANCU BOLETU

Schwentnerjevo nagrado za prispevek k razvoju založništva in knjigotrtiva ter za prispevek k razvijanju bralne kulture v Sloveniji ter med Slovenci zunaj meja domovine je letos prejel direktor založbe Ognjišče Franc Bole. Nagrado so mu podelili na odprtju 21. knjižnega sejma v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma. - Slavnostni govornik je bil Boris Pahor, ki je spomnil na Kosovelovo misel, da so zavzemamo za evropskega človeka, vendar moramo ohraniti svoje lastne obraze. Zadnje čase je bil sam na več sejmi, ki so potrdili upanje in pomenili zadoščenje za primorski živelj, ki mu je bil v preteklosti odrezan "jezik in knjiga".

NAJBOLJŠE PODJETJE V LETU 2004

Na prvo mesto lestvice najboljših podjetij v letu 2004 se po podatkih Delove posebne priloge Slovenski superprvaki uvršča Adria Mobil (avtodomi in prikolice) iz Novega mesta, ki je odličen rezultat pokazala predvsem pri izvozu, saj je z izvoznimi kazalci zbrala skoraj polovico vseh točk. Trenutni tržni delež na evropskem trgu je 6,5-odstoten, cilj pa je ta delež še povečati.Na drugo mesto se je uvrstilo podjetje Hit (hotelske in igralniške usluge) iz Nove Gorice, na tretje pa rafijelotki TCG Unitech.

TRETIJČ ZNIŽANJE CEN V LETU

V Sloveniji so se cene življenjskih potrebščin in novembra že tretjič letos znižale. V primerjavi z oktobrom so bile nižje za 0,5 odstotka. Inflacija na letni ravni je znašala 2,1 odstotka, povprečna letna inflacija pa 2,6 odstotka. Novembrska deflacija je predvsem posledica nižjih cen blaga.

PROBLEMI REŠEVANJA V GORAH

V slovenskih gorah se je letos zgodilo manj nesreč, vendar jih je bilo več s smrtnim izidom, je na časnikarski konferenci povedal načelnik podkomisije za analize in informiranje pri Planinski zvezi Slovenije Janez Kosec. Gorska reševalna služba (GRS) sicer v primerjavi z lanskim letom beleži porast reševanja tujcev, saj je bil letos vsak tretji ponesrečenec tujec. Po mnenju Kosca je zaskrbljujoče, da je bilo od dosedanjih 16 smrtnih žrtev kar devet tujcev.

PO SVETU

KDOR NI Z MENOJ ...

Pred odhodom na evropsko turnejo je vodja ameriške diplomacije Condoleezza Rice dejala, da naj se evropske države in njeni državljani sami odločijo, ali želijo preprečiti teroristične napade na svoje in druge države. Povedala je, da ZDA niso nikoli prevažale domnevnih teroristov v države, kjer bi jih mučili. Ni pa natančno povedala, ali ZDA dejansko prevažajo osumljence terorističnih dejanj prek Evrope ali ne. Prav tako se tudi ni dotaknila vse glasnejših obtožb, da ima ameriška obveščevalna služba CIA v vzhodni Evropi tajne zapore, kar je v zadnjih tednih dvignilo precej prahu. Kot je povedala, so podatki ameriške obveščevalne agencije preprečili teroristične napade v Evropi in drugod.

Tudi zato je evropske zaveznike pozvala, naj sodelujejo v obveščevalnih operacijah združenih držav.

VIHARNA VENEZUELA

V Venezueli so preteklo nedeljo potekale parlamentarne volitve, na katerih je prepričljivo zmagal tabor okoli predsednika države Huga Chaveza, ki velja za latinskoameriškega upornika proti ZDA. Njegovo vladna kolaicija je prejela vseh 167mest v parlamentu. Opozicija, je namreč napovedala bojkot volitev, katerih se je udeležila komaj četrtnina volilnih upravičencev.

NEMČIJA IN POLJSKA

Nemška kanclerka Angela Merkel je ob zaključku svojega prvega uradnega obiska v Varšavi ocenila, da so bili pogovori s predstavniki poljskih oblasti „zelo dobri“. Po njenih besedah sta Nemčija in Poljska dosegli napredek pri njunih spornih vprašanjih, med drugim glede projekta izgradnje plinovoda iz Rusije v Nemčijo. Obenem naj bi se nadaljevali tudi pogovori znotraj „Weimarskega trikotnika“, kjer ob obeh državah sodeluje še Francija.

ŠE PTIČJA GRIPA

V laboratorijih Svetovne zdravstvene organizacije v Hongkongu so potrdili, da je 25-letna žena, ki je umrla minul teden v bolnici v Džakarti, osma smrtna žrtev okužbe z virusom ptičje gripe v Indoneziji. Z nevarnim virusom v Indoneziji poleg tega okužilo še pet ljudi, ki pa so preživeli. Zaradi okužbe je od leta 2003 v Aziji umrlo najmanj 69 ljudi, največ v Vietnamu. Skoraj vsi primeri okužbe s ptičjo gripo pri ljudeh so posledica stika z okuženo perutnino in pticami.

AMERIKANCI IN IRAK

Razprave o Iraku postajajo vedno bolj burne tudi v

PISALI SMO PRED 50 LETI

SLOVENC V ARGENTINI BUENOS AIRES

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok s področja Vel. Buenos Airesa je bilo v nedeljo 4. decembra t. l. v Ramos Mejía. Matko za Slovence je imel ob 7. uri zjutraj č. g. France Novak. Med njo je prejelo prvo sv. obhajilo 53 slovenskih otrok, ki so bili po cerkvenem pravilu tudi pogojeni.

Sv. Miklavž je tudi letos prispel med Slovence, ki žive na področju Velikega Buenos Airesa. Že v soboto se je s svojim spremstvom ustavil na slovenski Pristavi v Moronu. Na promjo mladinskih organizacij SDO in SFZ je prihitel med slovensko mladino, jo pohvalil za njeno delo za slovensko skupnost in ji dal lepih napotkov za življenje.

V nedeljo se je Sv. Miklavž mudil v pensionu Ilirija v Ramos Mejia. Ob pol terti uri popoldne je prišel na povabilo Gospodarske zadruge in obdaroval pridne otroke. Pripeljal se je z angeli v dveh limuzinah. Pridnih otrok je bilo toliko, da je za razdelitev daril rabil polni dve uri. Ob pol devetih zvečer je bilo v istih prostorih veselo miklavževanje za odrasle.

V San Justo je tudi močna slovenska naselbina. Je tam tudi dosti slovenskih otrok. Sv. Miklavž jih je obiskal in jim delil darila v sredo zvečer.

Slovence v Floridi bo pa na promjo tamonjega Krajevnega odbora Društva Slovencev obiskal v soboto 10. decembra ter bo ob 7. uri zvečer pri Žužkovih delil darila pridnim otrokom.

OSEBNE NOVICE

+ Marija Perharič. Iz Ljubljane je prispela žalostna novica, da je meseca novembra umrla ga. Marija Perharič. Pokopali so jo pri Sv. Križu v Ljubljani. V Argentini žaluje zanjo njen sin g. Janez Perharič z družino, kateremu izrekamo iskreno sožalje, rajna pa naj v miru počiva v slovenski zemlji.

SAN MARTIN

Elizabetna konferenca je že šest let vsako leto pripravila miklavževanje za slovensko mladino. To je storila tudi v nedeljo 4. t. m. Miklavžev večer je bil v župnijski dvorani K. A. Spored je bil lepo sestavljen. Izvajali so ga otroci tuk. slovenskega tečaja. Obsegal je pevske točke, deklamacije, zborne recitacije in rajanje deklc ob zvokih harmonike. Ljubek je bil tudi nastop triletne Anice Pavlovčičeve, ki je v preprosti pesmi prosila angela varuha, naj jo varuje pred parklji in srečno pripelje k sv. Miklavžu.

V govoru je bil nato slovenski mladini prikazan Miklavžev večer v domovini v že zimskem večeru. Govornik je poudaril veliko korist gojitve domačih navad za emigrantsko mladino, ki vsega tega ne pozna.

Nastop sv. Miklavža s spremstvom je bil zelo posrečen. Neberki dobrotnik je bil letos zelo radodaren. Otroci slovenskega tečaja so vsi dobili lepa praktična darila. Pred nasilnimi peklentčki je otroke varno vodil k sv. Miklavžu g. duh. svetnik Škulj.

Miklavžev večer je bil zelo dobro pripravljen, za kar gre zasluga učiteljici gdč. Franči Miklavčič, gospem Rezljevi, Duhovi in Bodnarjevi, zlati pa g. Lojzetu Rezlju.

Otroci slovenskega tečaja so tokrat prvič nastopili javno. Upamo, da bodo temu nastopu sledili še drugi.

Svobodna Slovenija, 8. decembra 1955 - št. 47.

ameriškem parlamentu, medtem pa skupa predsednik George Bush pridobiti podporo ameriške javnosti. Zadnja anketa televizijske hite CNN je pokazala, da 55 odstotkov Američanov ne verjame, da ima predsednik Bush resnično načrt za zmago v Iraku; 41 odstotkov državljanov pa mu glede tega zaupa.

Kljub temu pa skoraj 60 odstotkov Američanov nasprotuje umiku iz Iraka dokler ne bo dosežen napredek; medtem ko si 35 odstotkov vprašanih želi takojšnjega umika ameriške vojske.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alojzij Rezelj** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar**

Za Društvo ZS: Alojzij Rezelj / **Urednik:** Tone Mizerit / **Sodelovali so še:** Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Katica Cukjati, Marko Bajuk, Pavlina Dobovšek.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

SLOVENC I IN ŠPORT

NI NOGOMETA! KAJ PA ZDAJ?

Z vodstva 1. slovenske nogometne lige Si.mobil Vodafone so sporočili, da je preostanek državnega prvenstva zaradi snežnih razmer prestavljen na pomlad. Zaradi slabih vremenskih pogojev na večini stadionov po Sloveniji (sneg, blato, voda) je prvenstvo prekinjeno, vse neodigrane tekme 19. kroga, 17. in 20. krog pa bodo na sporedu spomladi 2006. Tekme državnega prvenstva se bodo tako nadaljevale 25. februarja ali 4. marca, o točnem datumu bodo pristojni organi odločali v prihodnih tednih.

DOBRO PLASIRANE BIATOLONKE

V švedskem Oestersundu so izvedli tretnjetni tekmi svetovnega pokala v biatlonu. V moški preizkušnji na 4 x 7,5 km so slavili Norvežani pred Rusi in Francozi, pri ženskah pa je zmaga prav tako odšla na Norveško. Slovenke v postavi Teja Gregorin, Andreja Mali, Dijana Grudiček in Tadeja Brankovič so zasedle četrto mesto in s tem izpolnile olimpijsko normo. Daleč od nje so bili tokrat njihovi kolegi, saj so končali šele na 15. mestu.

ZMAGOVIT POVRATEK

Po dolgi seriji neuspehov so pri KK Union Olimpija mogli zapisati, da je novi trener ljubljanskega evroligata postal Zmago Sagadin ob pomoči Sava Filipovskega, ki sta takoj opravil prvi trening z ekipo. Union Olimpija je v sporočilu za javnost zapisala: "Danes dopoldan so zasedali predsednik kluba Andrej Lah, podpredsednik kluba Jože Mermal, minister za šport Republike Slovenije Milan Zver, Dimitrij Kovačič in Jože Zagožen ter razpravljali o trenutni situaciji in dologoročni strategiji KK Union Olimpija. Izražena je bila podpora klubu in volja, da se poizkusi izhod iz neprijetne situacije.

Skladno z zaključni sestanka in soglasjem predsedstva ter večine članov Ol kluba je vodenje in pripravo prve ekipe KK Union Olimpija na večernem treningu prevzel Zmago Sagadin." Na seji izvršnega odbora IO so z mesta direktorja kluba razrešili Gregorja Frica, na njegovo mesto začasno imenovali Jako Daneva, glede prihodnjega sodelovanja s strateškim partnerjem Modul groupom pa so mnenja, da je uspelo in vredno nadaljevanja. — Kot se spodobi in je nepisana tradicija, sta priznana trenerja slavila zmago na prvi tekmi: komarkarji Union Olimpije so v 5. krogu evrolige (skupina A) premagali AEK Atene z 81:72 in tako v letošnji sezoni vknjižili prvo zmago v tem tekmovanju.

OSEBNE NOVICE

Poroki

V petek, 25. novembra, sta se poročila v kapeli San Manuel, v Pilarju, **Veronika Senovrnik** in **Silvio E. Ledesma**. Za priči sta bila ga. Dora Lovatto de Ledesma in g. Jože Senovrnik. Poročal je ženinov bratranec, č. g. Hugo Lovatto.

V Sao Paulo - Brazilija sta se dne 3. decembra poročila **Helena Monika Žužek** in **Nativo Mallmann Arenhardt**. **Novoporočencem čestitamo in želimo obilo sreče!**

Novi diplomanti

Na zobozdravniški fakulteti državne univerze v Buenos Airesu je maja dokončala študije in diplomirala kot zobozdravnica **Romina Valeria Golob**.

Na državni univerzi v Buenos Airesu je meseca septembra dokončala študije in prejela naslov kot „diseñadora gráfica“ **María Alejandra Golob**.

Na pravni fakulteti univerze v Moronu je novembra dopolnila študije in diplomirala kot pravnica **Ana Cristina Farreras-Kočar**.

Na državni univerzi v La Matanza je diplomiral kot ingeniero en computación, **Niko Nicolás Demzar**. Čestitajo mu starši, Franci, Marita, ter stara starša Nacha in Carlo.

Vsem diplomantom čestitamo in želimo mnogo uspehov!

Umrli

V San Justu je umrl **g. Marjan Bogataj** (77). **Naj počiva v miru!**

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta N° 7211
	R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog - Nevropsihiater. Konzultorij na Ca-ballito in Tabladi. Ordinira ob tor-kih in četrtkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14. ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nu-jno pa na 15-4409-4437.

GOSPODARSTVO

Finančne storitve. Tel.: 4482-2633 / 15-4526-9535. Od ponedeljka do petka od 8. do 16. ure.

CATERING

Cocina & Fusión. Srečanja — Prazno-vanja — Sprejemi. Najboljše okusna postrežba! **Julio Llalire, Chef Ejecutivo.** Tel.: 4641-6986; mobil: 15 5564-2831; e-mail: jullace@yahoo.com.ar

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618
Dis. 2089

de Lucía Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl - Zobozd-ravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ra-mos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

Dr. Vital A. Piñ, Odvetnik Paraná 830, 5.nadstr. - Buenos Aires. Prijave na: Tel./faks: 4798-5153. e-mail: estudioasic@cpacif.org.ar

DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com

Dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI

6. decembra 2005

1 EVRO 239,6SIT

1 US dolar 204,8SIT

PRILOŽNOST DODATNEGA ZASLUŽKA

za Slovence v Argentini

Mednarodno podjetje izbira za začetek delovanja v Sloveniji poslovne partnerje s strokovnimi, poslovnimi ali osebnimi stiki v Sloveniji in Argentini.

Za dodatne informacije pišite na **poslovpartner@yahoo.com.ar**

OBVESTILA

ČETRTEK, 8. decembra:

Prvo sveto obhajilo slovenskih otrok, ob 10. uri v cerkvi Marije Pomagaj.

SOBOTA, 10. decembra:

Tradicionalna veselica narodnih plesov na Slovenski pris-tavi ob 20.30.

Zaključna seja odbora SDS, Slovenske demokratske stran-ke, ob 17. uri bo v Slovenski hiši; ob 19. uri maša za pok. člana Marjana Bogataja in za žive in rajne člane SDS.

Koncert Mendoškega okteta, ob 20. uri v Slovenski hiši.
Likovna razstava Andrejke Dolinar bo odprta od 19. ure dalje v mali dvorani Slovenske hiše.

NEDELJA, 11. decembra:

Na Nari Domačiji blagoslovitev vode in asado, ob 12.

Sklepna prireditev Mladcev in mladenk s Pristave po maši.
Božičnica na Pristavi ob 19. Sodeluje Zarja Mladosti in Milina pod vodstvom prof. Marjane Jelenc. Vabi krajev-na Zveza mater in žena.

TOREK, 13. decembra:

Seja Zveze slovenskih mater in žena, izjemoma ta dan ob 15. uri. Po seji razgovor.

ČETRTEK, 15. decembra:

Zveza slovenskih mater in žena — San Martín bo imela svoj redni mesečni sestanek ob 16:00 uri. Ker se bližajo prazniki bomo imele Božičnico.

Otroška počitniška kolonija

Zedinjena Slovenija tudi letos organizira polsko kolonijo v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih hribih. Kolonijo bo vodila Ani Klemen s sodelavci.

Kolonija bo potekala od nedelje, 1. januarja (odhod iz Buenos Airesa), pa do sobote, 14. januarja (prijod v Buenos Aires).

Starše vabimo, da otroke vpišejo v to lepo dejavnost. Cena je 635.- pesov in vključuje potovanje, nastanitev in hrano, izlete v Cordobi in gradivo za različne dejavnosti.

Prijave v pisarni Zedinjene Slovenije. Ob vpisu je treba plačati polovico celotnega zneska. Zaradi rezervacije prevoza je rok za vpis brez izjeme do petka 23. decembra ob 19. uri. Vendar pohitite, ker je število otrok omejeno.

Društvo Zedinjena Slovenija

Na Izrednem občnem zboru Mutuala Sloge dne 4. 12. se je med drugim sklenilo, da se razdeli med vse člane Mutuala, enak delež prihrankov kot tistim, ki so presegli 80 let starosti. Zato prosimo člane, naj stopijo v stik na Tel. 4658-6574 in 4464-5357. V kratkem bo objavljeno tudi poročilo Občnega zbora.

Etimološki slovar (Š-Ž)

Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU) in Institut za slovenski jezik Frana Ramovša pri Znanstvenoraziskovalnem centru SAZU sta izdala četrto knjigo Etimološkega slovarja slovenskega jezika z gesli od Š do Ž. Knjigo, s katero se je vsebinsko zaključil projekt izdaje tega slovarja, so na SAZU predstavili akademik Janez Orennik ter soavtorja gesel dr. Marko Snoj in dr. Metka Furlan.

Prof. Orennik je obudil spomin na leta 1993 umrlega akademika Franceta Bezlaja, dr. Furlanova pa je povzela zgodovino projekta, katerega zametek je bil leta 1942 sprejeti idejni načrt za slovar Frana Ramovša z 20 vzorčnimi gesli. Fran Ramovš je pred svojo smrtjo leta 1952 skrb za pripravo in izdelavo slovarja predal prof.

Francetu Bezlaju, ta pa je leta 1963 v posebnem zvezku s 139 vzorčnimi gesli predstavil svoj koncept slovarja.

Prve tri knjige Etimološkega slovarja slovenskega jezika so izšle v letih 1976 (A-J), 1982 (K-O) in 1995 (P-S). Vse štiri knjige slovarja imajo na skupno 1349 straneh 9728 gesel. Vse obravnavano slovensko besedje in vse tujejezično besedje bo razvidno v peti knjigi indeksov, ki bo izšla leta 2006. Bibliografija slovarja obsega več kot 1300 enot.

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se toplo zahvaljuje darovalcem v dobrodelni sklad: N.N. Capital, 400.- pesov; ga. Milena Drobnič Rebozov, 200.- pesov; arh, Monika Dobovšek Marx, 100.- dolarjev. V Bariločah pa so darovali sledeči: N.N. 1.000.- dolarjev; N.N. 100.- pesov; Boris Kambič, 100.- pesov; Grohar Marjan, 100.- pesov; ga. Milena Arko, 100.- pesov, družina Eiletz, 100.- pesov. **Vsem dobrotnikom Bog stotero povmi!**

Za slovensko zavetišče „Rožmanov dom“ je Minka Kralj darovala 100.- pesov ob 40 obletnici očeta Andreja Lampreta. **Bog plačaj!**

Zveza slovenskih mater in žena — San Martín se prav iskreno zahvaljuje vsem rojakom iz San Marti-na, ki so sodelovali pri mesečnih nabirkah hrane in nam denarno pomagali pri našem socialnem delu. **Bog vsem povmi!**

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena — Ramos Mejía je NN daroval 20.- pesov. **Iskrena hvala!**

Slovenska folklorna skupina **Pristava** vas vabi na

XVI. VESELICO NARODNIH PLESOV

v soboto, 10. decembra ob 20.30 uri.

Vstopnina \$ 7.-, do 12. leta brezplačno

Pričakujemo vas!

Presveta noč pozdravljena,
ker dala si nam Jezusa.

Pevski zbor San Martín in Otroško - Mladinski zbor

Vas prisrčno vabita na božični koncert

v nedeljo 18. decembra ob 19. uri
v kapeli zavoda Presvetega Srca.

Ramón Carrillo 2349 - San Martín

Pripravimo se na Gospodovo rojstvo!

QUINTA SLOGA

Začetek sezone bo prihodnjo soboto, 10. decembra.
Blagoslov bazena ob 12.30 uri.

Novosti letošnje sezone

Quinta po odprta od torka do nedelje od 10. do 21. ure.

Ob sobotah in nedeljah bo od 15. do 18. ure preskrbljeno za varstvo otrok do 5. leta starosti.

Od torka do petka bo potekala kolonija „Zamorček“ od 9. do 13. ure, pod vodstvom Toneta in Kristjana Vivoda. Pojasnila in prijave na Tel. 4696-8843; 155-257-6800; 155-107-6287 in 156-131-1732

Cene vstopnine in uporabe bazena so sledeče:

VSTOPNINA 2005/2006

V DRUŽ.	CLANI			NE CLANI		
	M. TED.	S/N/P	MESEC	M. TED.	S/N/P	MESEC
1	\$ 0	\$ 4	\$ 30	\$ 7	\$ 15	\$ 190
2	\$ 0	\$ 6	\$ 45	\$ 13	\$ 28	\$ 340
3	\$ 0	\$ 10	\$ 75	\$ 19	\$ 39	\$ 490
4	\$ 0	\$ 12	\$ 90	\$ 24	\$ 52	\$ 660
5	\$ 0	\$ 15	\$ 113	\$ 30	\$ 65	\$ 820
6	\$ 0	\$ 18	\$ 135	\$ 35	\$ 80	\$ 1.000

Sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je 23. oktobra 2005 umrl

DR. FRANC ZUPANC

in ga priporočamo v molitev.

Zahvaljujemo se dr. Juretu Rodetu za sveto mašo, sloven-ski skupnosti za molitve in petje, in vsem, ki so ga prišli kropit in ga spremili na zadnji poti.

Žaljuči:

sin **Janez** s soprogo **Silvijo**,
hčerka **Lučka**,
sin **Marko** s soprogo **Nancy**,
svak **Gabriel** in družina,
vnuki **Andreja, Janez Pavel, Marjan, Matija**
in **Candela**,
nečaki in nečakinje
ter ostali sorodniki.

Buenos Aires, Neuquén, Oklahoma, Krka, Ljubljana

Sporočamo Vam, da nas je pri 91 letih starosti zapustil v Miramaru 29. oktobra

TONE PREŠIČEK

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga prišli kropit in ki ste ga obiskovali v njegovi dolgi bolezni; še posebno g. Juretu Miheliču za obhajila, g. Juanu Paulu Cayrolu in g. Viktorju Demarju za molitve in besede na tej zadnji poti.

Žaljuči:

žena **Majda**,
hčerki **Mari** in **Dani** z družinama
sestra z družino
družina **Žurga**